

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119203540
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3119203540.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobkyní:

1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, 2/ mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX,
3/ mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX, 4/ mal. D. B., nar. XX.XX.XXXX,
všetky bytom E. XXX/XX, F. G., žalobkyne 2/, 3/, 4/ ako maloleté osoby zastúpené žalobkyňou 1/ ako zákonnou zástupkyňou, všetky žalobkyne zastúpené Advokátskou kanceláriou JUDr. Ing. Martin Chlapík s.r.o. so sídlom Sládkovičova 13, Žilina, IČO: 47 253 339, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpenému JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom so sídlom Vajnorská 55, Bratislava, IČO: 42 174 856, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobkyne 1/ proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č.k. 28C/22/2019-229 zo dňa 3. októbra 2023, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. a vo výroku II. v časti náhrady trov konania vo vzťahu k žalobkyňi 1/ m e n í tak, že:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu 1.489 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.489 eur od 18.03.2019 do zaplataenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobkyňa 1/ m á nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu žalobkyne 1/ v časti o zaplataenie sumy 1.489 eur a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.489 eur od 18.03.2019 do zaplataenia zamietol. Výrokom II. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žalobkyňa 1/ má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 88,52 % a žalobkyne 2/, 3/, 4/ majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania každá v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 100 ods. 1, § 101, § 106 ods. 1, 2, § 449 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a), § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“), § 101 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, § 255, § 262 ods. 2 CSP.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobkyne 1/ - 4/ sa podanou žalobou domáhali, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu 1.489 eur z titulu náhrady škody spolu

s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.489 eur od 18.03.2019 do zaplatenia, ďalej sumu 30.000 eur a žalobkyniam 2/ - 4/ každej po 20.000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobkyne 1/ - 4/ odôvodnili svoju žalobu tým, že dňa XX.XX.XXXX zomrel vo veku 37 rokov manžel žalobkyne 1/ a otec žalobkýň 2/, 3/, 4/ p. A. B.,

nar. XX.XX.XXXX. K usmrteniu A. B. došlo pri dopravnej nehode, ktorú ako vodič spôsobil vodič H. G., nar. XX.XX.XXXX na nákladnom motorovom vozidle zn. MAN TGA, EČV: I. s prívěsom HONKHAUS AK 18, EČV: I., pri ktorej došlo k smrti A. B. ako vodiča motorového vozidla Ford Galaxy, EČV: J.. Vodič H. G. bol ako vinník dopravnej nehody uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák. rozsudkom Okresného súdu Trenčín, č.k. 2T/67/2017-282 z 16.08.2018

v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 23To/126/2018-300 z 29.01.2019 právoplatným a vykonateľným 29.01.2019. Žalobkyne 1/ až 4/ majú z trestného konania pozitívnu vedomosť o tom, že vlastníkom a prevádzateľom motorových vozidiel, ktorými bola spôsobená dopravná nehoda (nákladné vozidlo MAN TGA, EČV: I. s prívěsom HONKHAUS AK 18, EČV: I.) je G. H., IČO: XX XXX XXX, XXX XX G. - zamestnávateľ vodiča H. G., ktorý nehodu spôsobil, pričom motorové vozidlá boli povinne zmluvne poistené u žalovaného na základe zmlúv č. XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX/XX, XXXXXXXXXXXX/X. Žalovaný je poisťovateľom G. H., IČO: XX XXX XXX, XXX XX G., u ktorého bolo nákladné vozidlo MAN TGA, EČV: I.

s prívěsom HONKHAUS AK 18, EČV: I. v čase tragickej dopravnej nehody povinne zmluvne poistené pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou tohto motorového vozidla. Uvedené poistenie bolo dojednané v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z.

o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Zákon č. 381/2001 Z.z. v ustanovení § 15 od 01.01.2002 zaviedol všeobecný priamy nárok poškodeného na náhradu škody proti poisťovateľovi zodpovednej osoby (action direct) tak, ako ho poznajú všetky obdobné právne úpravy v Európe, preto v prípade škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla si poškodený môže vybrať, či nárok na náhradu škody uplatní voči škodcovi (poistenému) alebo voči poisťovateľovi alebo voči obidvom súčasne. Vo vzťahu k poisťovni ide o špecifické právo poškodeného na výplatu plnenia za poisteného škodcu, a to vo výške (v tom rozsahu), v akom za škodu zodpovedá poistený škodca, pričom predpokladom vzniku povinnosti poisťovateľa plniť je preukázanie zodpovednosti poisteného za škodu, ktorá poškodenému vznikla. Právny vzťah medzi žalobkýňami 1/ až 4/ a žalovaným je založený osobitným zákonom č. 381/2001 Z.z.

o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (§ 15), v ktorom si žalobkyne 1/ až 4/ ako poškodení uplatňujú voči žalovanému ako poisťovateľovi nárok na náhradu škody (poistného plnenia) v rozsahu podľa citovaného zákona, poistných podmienok a podľa už ustálenej judikatúry v tomto smere (náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch). Ďalej žalobkyne 1/ až 4/ poukázali na ustanovenia § 449 ods. 2 a 3 Obč. zák., § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. a § 101 ods. 2 zákona

č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Na základe uvedených si žalobkyňa 1/ uplatnila náklady, ktoré vynaložila v súvislosti so smrťou a pohrebom zomrelého manžela vo výške 2.763,19 eur pozostávajúce: 1. pohrebné náklady vo výške 361,44 eur, 2. kvetinová výzdoba na pohrebe 214,80 eur, 3. pomník 1.862 eur, 4. náklady na kar 324,95 eur. Ďalej žalobkyne

1/ - 4/ uviedli, že pasívna legitimácia žalovaného ako poisťovateľa motorového vozidla, ktorým bola spôsobená nehoda vo vlastníctve a držbe G. H., IČO: XX XXX XXX, XXX XX G. vo vzťahu k nároku na náhradu škody (náklady pri usmrtení) vychádza z už vyššie citovaných ustanovení § 4 ods. 2 písm. a) v nadväznosti na § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. Aktívna legitimácia „len“ žalobkyne 1/ vychádza z toho, že výlučne ona uhradila náklady spojené s pohrebom, karom a zriadením pomníka („ten, kto ich vynaložil“). Žalovaný ako poisťovateľ po dopravnej nehode zaplatil žalobkyni 1/ sumu 2.191,52 eur ako poistné za škodu spôsobenú na motorovom vozidle FORD Galaxy, EČV: J. (motorové vozidlo ktoré viedol zomrelý manžel žalobkyne 1/), ktorá bola likvidovaná ako totálna škoda (list žalovaného z 27.06.2017). Žalobkyne 1/ až 4/ si uplatnili nárok na náhradu škody vo výške 2.763,19 eur (náklady spojené s pohrebom) a nemajetkovej ujmy vo výške celkom 90.000 eur (30.000 eur na žalobkyňu 1/ a po 20.000 eur na žalobkyne 2/ až 4/) u žalovaného listom zo dňa 12.03.2019. Žalovaný na uplatnené nároky reagoval tak, že pohrebné náklady uznal, avšak uplatnil si z titulu spoluviny poškodeného (zrejme zomrelého A. B.) ich zníženie o 50 % s poukazom na rozsudok OS Trenčín, sp. zn. 2T/67/2017 právoplatný 29.01.2019 a započítal štátnu dávku ÚPSVaR vo výške 79,67 eur, na základe čoho vyplatil žalobkyni 1/ sumu 1.194,52 eur. K uplatnenej nemajetkovej ujme žalovaný v listoch z 25.03.2019 vo vzťahu k žalobcom 1/ až 4/ zhodne uviedol, že rozsah povinného zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bol stanovený výlučne za škodu nie však za ujmu na osobnostných právach. Spolu si tak žalobkyňa 1/ voči žalovanému uplatňuje titulom náhrady škody (pohrebné náklady) sumu vo výške

1.489 eur (celkové pohrebné náklady 2.763,19 eur - z toho pohreb 361,44 eur, kvetinová výzdoba na pohrebe 214,80 eur, pomník 1.862 eur, náklady na kar 324,95 eur, odpočítané plnenie zaplatené žalovaným 1.194,52 eur

a štátna dávka ÚPSVaR 79,67 eur). Keďže žalovaný je v omeškaní so splnením peňažného dlhu, ktorý odmietol plniť na základe svojho podania z 18.03.2019, žalobkyňa 1/ sa domáha aj zaplataenia zákonných úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny 1.489 eur od 18.03.2019, kedy žalovaný svojim podaním oznámil žalobkyni 1/, že uplatnenú škodu v predmetnej časti nezaplatí.

3. Okresný súd Trenčín v spore rozhodol rozsudkom č.k. 28C/22/2019-114 zo dňa 23.10.2020, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 1.489 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.489 eur od 18.03.2019 do zaplataenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom I. Výrokom II. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur, žalobkyni 2/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur, žalobkyni 3/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur, žalobkyni 4/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe podaného odvolania Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 5Co/6/2021-152 zo dňa 04.08.2021 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdil a vo výrokoch I. a III. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

s tým, že úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne posúdiť vznesenú námietku premlčania žalovaným vo vzťahu k uplatnenej náhrade škody vo výške 1.489 eur a opätovne rozhodnúť, pričom v odôvodnení rozhodnutia dá súd prvej inštancie odpoveď na všetky právne

a skutkovo relevantné otázky a svoje rozhodnutie riadne zdôvodní tak, aby bolo preskúmateľné. Žalovaný v odvolaní k vznesenej námietke premlčania proti nároku na náhradu škody uviedol, že pre plynutie premlčacej doby čo do jej začatia a dĺžky má zato, že pre predmetnú právnu vec pri akceptovaní pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní je rozhodujúci Zákon o povinnom zmluvnom poistení, konkrétne aplikácia ustanovenia § 15 ods. 2 v spojení s ustanovením § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zákon o povinnom zmluvnom poistení jednoznačne v ustanovení § 15 ods. 2 ustanovuje, že na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila. K úmrtiu manžela a otca žalobcov došlo dňa XX.XX.XXXX, kedy tento moment je potrebné považovať za vedomosť o výške škody a o tom, kto ju spôsobil. K riadnemu uplatneniu nároku voči žalovanému došlo podaním žaloby dňa 30.04.2019, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej doby, ktorá uplynula dňa XX.XX.XXXX. Zároveň vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania (tak v časti nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako aj v časti nároku na náhradu škody) nie je možné prijať záver o spočívaní premlčacej doby v rámci trestného konania voči žalovanému. Tento záver konajúceho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Spočívanie premlčania práva uplatnené na súde v rámci trestného konania možno konštatovať iba vo vzťahu

k pôvodcovi zásahu, vodičovi H. G.. Žalovaný a vodič H. G. sú rôzne zodpovednostné subjekty, ktoré nesú zodpovednosť za vzniknutú škodu, resp. nemajetkovú ujmu na základe rôznych právnych základoch, a preto lehota na uplatnenie nároku voči každému z týchto subjektov začína plynúť a plynie osobitne. Žalovaný nebol účastníkom trestného konania a voči nemu nebol žiaden nárok uplatnený v tomto konaní. V zmysle platnej právnej úpravy nemožno dôjsť k záveru, že uplatnením nároku na náhradu škody voči ktorémukoľvek zodpovednému subjektu, plynie jednotná premlčacia lehota voči všetkým subjektom a riadi sa rovnakými pravidlami, takýto záver je v právnom štáte neudržateľný.

V zmysle uvedených skutočností má za to, že zo strany konajúceho súdu došlo

k nesprávne právne posúdeniu veci a interpretácii právnych noriem na predmetný skutkový stav.

4. V konaní súd nariadil pojednávanie, na ktorom sa zúčastnili právny zástupca žalobkýň 1/ - 4/ a právny zástupca žalovaného, kde predniesli svoje vyjadrenia. Strany nepredniesli žiadne návrhy na doplnenie dokazovania. Žalobkyňa 1/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní uviedla, že má za to, že vznesená námietka premlčania je nedôvodná. V kontexte rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne poukázala na dve roviny, keď počas trestného konania nespočívajú premlčacia doba, avšak žalobkyne sa o zodpovednom subjekte, kto za škodu zodpovedá dozvedeli až z rozhodnutí v trestnom konaní, a to rozhodnutím KS TN zo dňa 29.01.2019, nakoľko vodič H. G. sa počas trestného konania bránil obvineniu, následne podal aj odvolanie proti rozsudku súdu. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní uviedol, že námietka premlčania ním vznesená je dôvodná, nakoľko žalobkyne mali možnosť dozvedieť sa o zodpovednom subjekte už v čase dopravnej nehody, t.j. 01.08.2016, keď

nešlo o hromadnú nehodu a v tom čase mali vedomosť, kto bol účastníkom tejto dopravnej nehody. Z uvedeného dôvodu má za to, že nárok na náhradu škody uplatnený žalobkyňami je premlčaný.

5. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín, č.k. 2T/67/2017-282 zo dňa 16.08.2018

v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 23To/126/2018-300 zo dňa 29.01.2019 právoplatným a vykonateľným 29.01.2019 bol obžalovaný H. G., nar. XX.XX.XXXX, odsúdený za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa XX.XX.XXXX v čase o 05.05 hod. viedol nákladné motorové vozidlo zn. MAN TGA, EČV: I. s prívesom HONKHAUS AK 18, EČV: I. po ceste I/57, v smere jazdy od obce C. do obce F. G., v pravotočivej zákrute v dôsledku brzdenia došlo k zablokovaniu kolies prívesu, strate smerovej stability súpravy, pričom príves prešiel do protismeru, kde následne došlo ku zrážke ľavej prednej časti prívesu HONKHAUS AK 18, ťahaného za vozidlom MAN TGA, s ľavou prednou časťou vozidla Ford Galaxy, EČV: J., ktoré v tom čase viedol A. B., naposledy bytom C. K.,

L. M. H. XX/XX, ktorý pri dopravnej nehode utrpel smrteľné zranenie - šok

z vykrvácania zo žíl a tepien krku vpravo a žíl a tepien pravého ramena, čo bolo bezprostrednou príčinou smrti poškodeného A. B. k trestu odňatia slobody

v trvaní 1 rok s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 2 roky, ako aj k trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na dobu 1 rok. Súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že o vine a treste obžalovaného rozhodol aj s poukazom na skutočnosť, že

súdny znalec potvrdil spoluzavinenie dopravnej nehody aj vodičom Fordu Galaxy

pánom A. B. Z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Trenčíne,

č.k. 23To/126/2018-300 zo dňa 29.01.2019 (str. 3 uznesenia), že odvolací súd vyjadril názor, že ak by vzniknutá situácia bola skutočne nebezpečná (čo však nevyplýva z okolností, že vozidlo poškodeného a obžalovaného sa bezpečne minuli), musel by obžalovaný riešiť situáciu havarijným brzdením, čo však neurobil. Je teda logické, že svoje vozidlo pribrzďoval jedine z dôvodu bezpečného prejazdu prívesu cez zákrutu. Obžalovaný H. G. bez ohľadu na to, či poškodený bol pre nehodu v protismere, bol povinný bezpečne prejsť zákrutou.

Z faktúry č. XXX/XXXX zo dňa 03.08.2016 bolo preukázané, že žalobkyni 1/ boli vyfakturované pohrebné služby spojené s úmrtím A. B. vo výške 361,44 eur. Faktúra bola splatná dňa 10.08.2016. Vykonané úkony a druh nakúpeného tovaru preukazuje predložená objednávka u spoločnosti G., pohrebná služba. Z pokladničného dokladu zo dňa 03.08.2016 vyplýva, že suma 361,44 eur bola žalobkyňou 1/uhradená dňa 03.08.2016. Pokladničným dokladom na sumu 214,80 eur zo dňa 08.09.2016 bolo preukázané, že žalobkyňa 1/ uhradila dňa 08.09.2016 sumu 214,80 eur za tovar - vence a kytice. Z faktúry č. XXX/XXXX zo dňa 19.04.2017 bolo preukázané, že žalobkyni 1/ bola vyfakturovaná cena za pomník v sume 1.862 eur. Z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 19.04.2017 vydaného N. F. - Kamenárstvo vyplýva, že suma 1.862 eur bola žalobkyňou 1/ uhradená dňa 19.04.2017. Zo súpisu výdavkov na kar zo dňa 06.08.2016 bolo preukázané, že náklady na kar predstavovali sumu 324,95 eur. Z príjmového pokladničného dokladu na sumu 324,95 eur zo dňa 08.08.2016 vyplýva, že suma 324,95 eur bola žalobkyňou 1/ uhradená dňa 08.08.2016. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 23.06.2017 (č.l. 30 spisu) bolo preukázané, že žalovaný zlikvidoval totálnu škodu poškodeného vozidla Ford Galaxy, EČV: J. v sume 2.191,532 eur. Z oznámenia vyplýva, že poistná udalosť bola nahlásená dňa 12.06.2017.

Z listu - uplatnenie nároku na náhradu škody adresovaného žalovanému zo dňa 12.03.2019 (č.l. 31 spisu) vyplynulo, že si žalobkyne 1/ - 4/ uplatnili u žalovaného nárok na náhradu škody vo výške 92.763,19 eur, ktorá pozostávala z nemajetkovej ujmy vo výške 90.000 eur

a náhrady škody - pohrebné náklady, kvetinová výzdoba, pomník, náklady na kar spolu vo výške 2.763,19 eur. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 18.03.2019 (č.l. 32 spisu) bolo preukázané, že žalovaný uplatnil pri likvidácii nahlásenej škodovej udalosti spoluvinu poškodeného vo výške 50 % a vyplatil žalobkyniam 1/ - 4/ sumu 1.194,52 eur. Z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 2T/67/2017 bolo zistené, že žalobkyňa 1/ si uplatnila náhradu škody voči vodičovi v trestnom konaní pri výsluchu dňa 25.01.2017. Obžaloba na obvineného H. G. bola podaná dňa 24.05.2017. Dňa 29.05.2017 bol vydaný trestný rozkaz, č.k. 2T/67/2017-249, ktorý bol žalobkyni 1/ doručený dňa 05.06.2017. Proti predmetnému trestnému rozkazu podal obžalovaný odpor, po pojednávaní súd o vine a treste obžalovaného rozhodol rozsudkom č.k. 2T/67/2017-282 zo dňa 16.08.2018. Proti rozsudku podal obžalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 23To/126/2018-300 zo dňa 29.01.2019 tak, že odvolanie obžalovaného a prokurátorky zamietol. Rozhodnutie o vine a treste obžalovaného H. G. nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29.01.2019.

6. Žalobkyňa 1/ sa podanou žalobou domáha náhrady škody spočívajúcej vo vynaložených nákladoch na pohreb nebohého A. B.. Súd v zmysle pokynov odvolacieho súdu uvedených v zrušujúcom uznesení vo veci skúmal začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty pri uplatnení náhrady škody žalobkyňou voči žalovanému. Žalobkyňa v priebehu celého konania tvrdila, že si nárok uplatnila riadne a včas, a to až po právoplatnosti odsudzujúceho trestného rozsudku voči vodičovi H. G., a to 29.01.2019 (právoplatnosť rozsudku Okresného súdu Trenčín, č.k. 2T/67/2017-282 zo dňa 16.08.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 23To/126/2018-300 zo dňa 29.01.2019). Žalobkyňa 1/ si žalobou uplatnila voči žalovanému nárok na náhradu škody vo výške 1.489 eur. Náhrada škody predstavuje žalobkyňou 1/ uhradené náklady spojené s pohrebom A. B., ktoré pozostávajú z pohrebných nákladov v sume 361,44 eur uhradených žalobkyňou 1/ dňa 03.08.2016, nákladov na kvetinovú výzdobu a vence v sume 214,80 eur uhradených žalobkyňou 1/ dňa 08.09.2016, nákladov na pomník v sume 1.862 eur uhradených žalobkyňou 1/ dňa 19.04.2017, nákladov na kar v sume 324,95 eur uhradených žalobkyňou 1/ dňa 08.08.2016, v celkovej sume 2.763,19 eur po odpočítaní poistného plnenia žalovaným v sume 1.194,52 eur a štátnej dávky v sume 79,67 eur. Túto škodu si žalobkyňa 1/ uplatnila u žalovaného listom - uplatnenie nároku na náhradu škody dňa 12.03.2019 (č.l. 31 spisu). Aj keď za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá prevádzkovateľ tohto dopravného prostriedku (§ 427 Obč. zák.), nie je tým vylúčená zároveň zodpovednosť napr. vodiča motorového vozidla za škodu, ktorú spôsobil pri tej istej škodovej udalosti poškodenému porušením právnej povinnosti (§ 420 Obč. zák.), ak nešlo o prípad, keď tieto osoby samy za škodu nezodpovedajú (pozri R 29/1979). Ustanovenie § 427 a nasl. Obč. zák. o osobitnej zodpovednosti nie je vo vzťahu k všeobecnej zodpovednosti podľa § 420 Obč. zák. špeciálnym ustanovením, ale obe skutkové podstaty stoja vedľa seba. Poškodený sa tak môže domáhať škody voči prevádzkovateľovi dopravného prostriedku podľa § 427 Obč. zák. na základe objektívneho princípu a proti vodičovi dopravného prostriedku podľa § 420 Obč. zák. na základe zodpovednosti založenej na predpokladanom zavinení. Taktiež si môže poškodený uplatniť nárok na náhradu škody u poisťovateľa podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. Podľa § 106 ods. 1 Obč. zák. je premlčanie práva na náhradu škody viazané na splnenie kumulatívnych podmienok, a to podmienku vedomosti poškodeného o škode a podmienku vedomosti poškodeného o zodpovedajúcom subjekte, ktorá je daná okamihom preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, konkrétne ktorá fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá; v uvedenom okamihu nemusí byť daná z rozhodnutia súdu vyplývajúca nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a o jeho zodpovednosti (R 16/2014). Prvá podmienka bola splnená dátumom úhrady jednotlivých uplatnených nákladov spojených s pohrebom a pomníkom, a to dňa 03.08.2016 v sume 361,44 eur za pohrebné, dňa 08.08.2016 v sume 324,95 eur za kar, dňa 08.09.2016 v sume 214,80 eur za kvetinovú výzdobu a vence, dňa 19.04.2017 v sume 1.862 eur za pomník. Dopravnú nehodu spôsobil vodič H. G., ktorý bol následne trestne stíhaný a ktorý bol zamestnancom zamestnávateľa - G. H., IČO: XX XXX XXX, XXX XX G.. Žalobkyňa si uplatnila náhradu škody od poisťovateľa - žalovaného, u ktorého bolo povinne zmluvne poistné vozidlo MAN TGA, EČV: I. s prívesom HONKHAUS AK 18, EČV: I., ktorým bola spôsobená dopravná nehoda, ktorého vlastníkom bol zamestnávateľ vodiča. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty sa odvíja od vedomosti poškodeného o subjekte, ktorým je žalovaný ako zodpovednostný subjektom za škodu (podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z.). Trestné konanie sa viedlo voči vodičovi, ktorý nie je v tomto spore žalovanou stranou. Z uvedeného dôvodu nie je potrebné pre uplatnenie náhrady škody čakať na právoplatné rozhodnutie v trestnom konaní o vine a treste stíhaného vodiča, ktorý dopravnú nehodu spôsobil. Tvrdenie žalobkyne 1/, že sa o zodpovednostnom subjekte dozvedela až na základe odsudzujúceho rozsudku zamestnanca poistenca žalovaného, nepovažoval súd za významné a ani nemalo žiaden súvis s uplatnením si náhrady škody voči vodičovi v trestnom konaní, nakoľko tento nie je v danom spore stranou sporu (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17Co/73/2020 zo dňa 30.09.2020). Podľa názoru súdu vzhľadom na skutočnosť, že si žalobkyňa uplatnila náhradu škody od poisťovateľa, už v deň dopravnej nehody, t.j. XX.XX.XXXX mala vedomosť o skutkových okolnostiach - kto je zodpovedný subjekt pre priamy nárok škody, v danom prípade o poisťovateľovi predmetného motorového vozidla. Obrana žalobkyne 1/ v predmetnom spore spočívala v tvrdení, že si náhradu škody uplatnila až po právoplatnosti trestného rozsudku, pričom už v žalobe tvrdila, že z trestného konania mala pozitívnu vedomosť o tom, že vlastníkom a prevádzateľom motorových vozidiel, ktorými bola spôsobená dopravná nehoda (nákladné vozidlo MAN TGA, EČV: I.

s príviesom HONKHAUS AK 18, EČV: I.) je G. H., IČO: XX XXX XXX, XXX XX G. - zamestnávateľ vodiča H. G., ktorý nehodu spôsobil, pričom motorové vozidlo bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného. Neskorší dátum vedomosti

o zodpovednom subjekte ako bol dátum dopravnej nehody žalobkyňa 1/ nepreukázala. Vzhľadom na uvedené, pre každú uplatnenú sumu časti náhrady škody plynie premlčacia doba samostatne. Pre sumu 361,44 eur uplynula subjektívna premlčacia doba dňa 03.08.2018, pre sumu 324,95 eur dňa 08.08.2018, pre sumu 214,80 eur dňa 08.09.2017 a pre sumu

1.862 eur dňa 19.04.2019. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná dňa 30.04.2019, súd dospel k záveru, že nárok na náhradu škody bol žalobou uplatnený po uplynutí subjektívnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 1 Obč. zák. a teda žalobou uplatnený nárok na náhradu škody v sume 1.489 eur je premlčaný a námietka premlčania vznesená žalovaným je dôvodná. Tým, že uplynula subjektívna premlčacia lehota, právo na náhradu škody sa premlčalo, napriek tomu, že žalobkyni 1/ plynula ešte druhá objektívna premlčacia lehota. Aj keby súd vychádzal z dátumu 25.01.2017, keď si žalobkyňa 1/ uplatnila pri výsluchu v rámci trestného konania voči vodičovi H. G. náhradu škody, ako dátumu, kedy sa dozvedela o žalovanom ako zodpovednostnom subjekte na uplatnenie náhrady škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., dospel by súd k rovnakému názoru o premlčaní uplatnenej náhrady škody. Na základe uvedených skutočností súd žalobu v časti o zaplatenie náhrady škody vo výške 1.489 eur s uplatneným úrokom z omeškania zamietol ako nedôvodnú.

7. O náhrade trov konania rozhodol súd s poukazom na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 7Cdo/339/2021 zo dňa 31.01.2022 podľa § 255 ods. 1, 2 CSP. O nároku žalobkyne 1/

a ostatných žalobkýň súd rozhodoval samostatne z dôvodu rozdielne uplatneného nároku. Žalobkyňa 1/ žalobou uplatňovala náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur a náhradu škody vo výške 1.489 eur. Za základ požadovanej výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa bude považovať výška prisúdeného plnenia, v konkrétnej tejto veci suma

30.000 eur, ku ktorej sa pripočíta výška nároku uplatňovaná žalobkyňou 1/ na náhradu škody 1.489 eur a uplatnený úrok z omeškania vyčíslený ku dňu rozhodnutia v sume 338,79 eur, čo je spolu 31.827,79 eur (ako nárokované plnenie - základ pre výpočet pomeru úspechu) a za priznanú je potrebné vychádzať z prisúdenej sumy 30.000 eur (30.000 eur nemajetková ujma + 0 eur náhrada škody), čo znamená úspech žalobkyne 1/ v rozsahu 94,26 % a neúspech žalobkyne vo výške 5,74 % a vo výsledku čistý úspech žalobkyne 88,52 %. Žalobkyňa 1/ má teda nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v tomto rozsahu, ktorý jej súd priznal.

O výške náhrady trov rozhodne súdny úradník uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP. Žalobkyne 2/, 3/, 4/ žalobou uplatňovali náhradu nemajetkovej ujmy vo výške po 20.000 eur. Za základ požadovanej výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa bude považovať výška prisúdeného plnenia, v konkrétnej tejto veci suma 20.000 eur a za priznanú je potrebné vychádzať z prisúdenej sumy 20.000 eur, čo znamená úspech žalobkýň 2/, 3/, 4/ v rozsahu 100 %. Žalobkyne 2/, 3/, 4/ majú teda nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v tomto rozsahu, ktorý im súd priznal. O výške náhrady trov rozhodne súdny úradník uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP.

8. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa 1/, proti výrokom I. a II., z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Keďže otázka spočívania premlčacej doby počas plynutia trestného konania vo vzťahu

k žalovanému ako poisťovateľovi bola vyriešená už aj v konaní pred najvyšším súdom so záverom, že táto voči poisťovateľovi nespočíva ale plyní ďalej, zostala tak len sporná otázka začiatku plynutia premlčacej doby, teda ktorým okamihom začala plynúť premlčacia doba žalobkyni 1/ na uplatnenie nároku na náhradu škody. S právnym názorom súdu v tejto časti nesúhlasí a tento považuje za nesprávny. Pokiaľ súd uvádza, že dopravnú nehodu spôsobil vodič H. G. a žalovaný ako poisťovateľ motorového vozidla u ktorého bolo vozidlo povinne zmluvne poistené, ktoré viedol vodič G., bol známy už v čase dopravnej nehody, t.j. XX.XX.XXXX, teda rozhodnutie o vine vodiča nemá na túto skutočnosť žiaden vplyv, keďže samotný vodič nie je žalovanou stranou a to aj s poukazom na § 15 ods. 1 zák. 381/2001

o PZP tak je zrejmé, že práve okolnosť kto zaviniel dopravnú nehodu je podstatná pre uplatnenú škodu a nárok poškodeného, pretože práve v súvislosti so zistením zavinenia dopravnej nehody je ustálená skutočnosť kto je vinníkom nehody a kto je poškodeným pri dopravnej nehode, pretože povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla slúži na to, aby z titulu tohto poistenia bola uhradená škoda, ktorá vznikla jeho prevádzkou na ujmu niekoho iného. Takže zjednodušene

povedaná z PZP sa uhrádza škoda vzniknutá na iných veciach prípadne právach ale nie tá, ktorá vznikla priamo na vozidle, ktoré je poistené a je v danom prípade „škodcom“ teda subjektom, ktorý škodu spôsobil v danom prípade prostredníctvom vodiča G.. Z uvedeného dôvodu bola preto podstatná okolnosť, ktorý vodič túto dopravnú nehodu zavinil, aby bolo zrejmé, ktorý poisťovateľ plní z titulu spôsobenej škody a uzavretého PZP, pretože pokiaľ by bolo preukázané, čo od začiatku tvrdil vodič G., že on nehodu nezavinil a naopak nehodu zavinil vodič A. B., ktorý pri dopravnej nehode zahynul, situácia by bola opačná a škoda spôsobená na vozidle vodiča G. by bola hrazená z PZP vozidla, ktoré viedol zomrelý vodič A. B.. Aj z uvedených dôvodov preto odvolací súd sa vo svojom zrušujúcom uznesení zaoberal začiatkom plynutia subjektívnej premlčacej doby v danom prípade. Pokiaľ súd prvej inštancie teda skonštatoval, že u žalobkyni 1/ boli splnené predpoklady k začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby ihneď v deň XX.XX.XXXX teda presne v rovnaký deň ako došlo

k dopravnej nehode tak je zrejmé, a to aj podľa vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu, že v danom prípade to nebolo možné a pokiaľ bola dopravná nehoda v tento deň nahlásená v poisťovni teda u žalovaného je zrejmé, že takto bola nahlásená len skutočnosť, že k dopravnej nehode došlo, pričom vinník dopravnej nehody v tom čase ešte nebol známy

a teda nemohol byť známy ani zodpovedný subjekt a ani poškodený subjekt (teda ktorý poisťovateľ ktorého motorového vozidla bude plniť z titulu PZP), keďže vodič G. svoju vinu okamžite po nehode popieral, a to až do právoplatne skončeného trestného konania, kedy bol uznaný v celom rozsahu vinným za dopravnú nehodu. Druhý vodič A. B. žiaľ zraneniam pri dopravnej nehode podľahol a tak tu k priebehu dopravnej nehody zostal jediným očitým svedkom práve vodič G.. V trestnom konaní tak muselo byť vykonané rozsiahle znalecké dokazovanie, kde znalec predostrel dve verzie dopravnej nehody s tým, že otázka viny je na právnom posúdení súdu. Táto otázka zavinenia a teda aj zodpovedného subjektu tak bola vyriešená až právoplatným rozhodnutím odvolacieho Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 23To/126/2018-300 zo dňa 29.01.2019 právoplatným a vykonateľným dňa 29.01.2019 s tým, že vodič G. bol uznaný vinným zo spôsobenia dopravnej nehody v celom rozsahu, pretože proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa rozsudku Okresného súdu Trenčín,

č.k. 2T/67/2017-282 zo dňa 16.08.2018 sa odvolal z dôvodu, že je nevinný za dopravnú nehodu nezodpovedá a túto zavinil druhý vodič nebohý A. B.. Z uvedeného skutkového stavu je zrejmé, že žalobkyňa 1/ nemohla v čase dopravnej nehody dňa XX.XX.XXXX vedieť kto za dopravnú nehodu zodpovedá a už vôbec nemohla mať vedomosť o výške škody, ktorá je predmetom tohto zostávajúceho nároku, keďže táto v čase dopravnej nehody ešte vôbec nebola známa. Dokonca zodpovedný subjekt nebol ustálený ani zo strany znalca v trestnom konaní, ktorý vypracoval dve odlišné verzie priebehu nehodového deja a bolo až na súde

v trestnom konaní ako túto vec právne posúdi a tým aj určí zodpovedný subjekt za vznik dopravnej nehody a tým aj spôsobenú škodu. Nakoniec čo sa týka samotného uplatneného nároku na náhradu škody žalobkyňou 1/ v tejto časti vo výške 1.489 eur tak je zrejmé, že sa jedná o zostatkovú časť, ktorá jej vznikla uhradením nákladov spojených s pohrebom, karom a zriadením pomníka nebohému A. B., pričom v polovici celkovej škody, t.j. 50 % žalovaný žalobkyni uhradil s tým, že druhú polovicu (ktorá je predmetom tohto nároku) odmietol plniť s tým, že si uplatnil práve spoluzavinenie zo strany druhého vodiča

A. B., čo sa však až neskôr ukázalo ako neoprávnené a to až právoplatným rozhodnutím súdov v trestnom konaní, ktorými bol uznaný za vinného vodič G. v celom rozsahu za spôsobenú dopravnú nehodu. Podľa uvedeného má za to, že subjektívna premlčacia doba začala v danom prípade plynúť až dňom 29.01.2019 teda právoplatným

a konečným rozhodnutím súdov v trestnom konaní pretože až v tento deň sa žalobkyňa 1/ reálne dozvedela o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, t.j. o zodpovedajúcom subjekte tak, aby svoj nárok mohla uplatniť na súde. Teda nejednalo sa o situáciu, kedy by vodič G. svoju vinu hneď alebo prípadne aj neskôr po nehode priznal, svoje konanie oľutoval a trestný súd by len potvrdil rozsudkom jeho priznanie a uznanie viny a uložil by mu spravodlivý trest, kedy by zodpovedný subjekt bol známy už od takéhoto priznania, ale tu práve naopak vodič G. svoju vinu od začiatku vzniku nehody až do právoplatného skončenia trestného konania popieral a teda zodpovedný subjekt nemohol byť známy nikomu, pretože vina bola ustálená až zo strany súdu a to až po rozsiahlom znaleckom dokazovaní, kedy ani sám znalec nevedel

s určitosťou vysloviť záver, kto je za spôsobenie dopravnej nehody zodpovedný. Následne žalobkyňa 1/ doplnila odvolanie o judikatúru NS SR týkajúcu sa premlčania nárokov uplatňovaných titulom povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel, a to rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/252/2021 zo dňa 31.03.2022 (3/2022), rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/181/2020 zo dňa 28.07.2022. Ako vyplýva z uvedených rozhodnutí NS SR, kedy rozhodnutie 1/ bolo publikované

aj v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NS SR zväzok 2 ročník 2022 str. 6 por. č. 3/2022, najvyšší súd dospel ohľadom premlčacej doby pri poistnej udalosti k nasledovným právnym záverom: „Právo na náhradu nemajetkovej ujmy zásahom do súkromného a rodinného života (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka) vzniknutej usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode motorovým vozidlom je nárokom hradeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Premlčacia doba na jeho uplatnenie začína plynúť rok po poistnej udalosti (§ 104 Občianskeho zákonníka)“. I keď v predmetnom spore si uplatňoval poškodený (žalobca) škodu, ktorá mu vznikla pri dopravnej nehode a ktorú si na základe zákonného poistného škodcu uplatnil priamo proti poisťovateľovi, nie je dôvod odchyliť sa od záveru o začatí plynutia premlčacej doby na premlčanie nároku titulom škody, ktorá je takisto nárokom hradeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v tom smere, že premlčacia doba na jeho uplatnenie začína plynúť rok po poistnej udalosti (§ 104 Občianskeho zákonníka). Ako je zrejmé z obsahu § 104 Občianskeho zákonníka, tento konkrétne uvádza začiatok plynutia premlčacej lehoty pri nároku na plnenie z poistného, a to rok po poistnej udalosti. Na tomto mieste je potrebné poznamenať, že táto úprava bola prijatá v prospech poisťovateľov, poskytujúc im dlhšie časové obdobie pre zadováženie si podkladov k poistným udalostiam. Aj keď § 106 Občianskeho zákonníka hovorí všeobecne o dĺžke premlčacej doby pri nárokoch na náhradu škody, toto všeobecné ustanovenie nie je možné vzťahovať na začiatok premlčacej doby pri nárokoch z poistného plnenia, a to i keď má vo väčšine prípadov charakter náhrady škody (v iných prípadoch, ako je hore uvedené i náhrady nemajetkovej ujmy). Rozdielna v takýchto nárokoch je len dĺžka premlčacej doby, avšak posun o rok, ako je uvedený v § 104 Občianskeho zákonníka, je pri všetkých nárokoch, vyplývajúcich z poistného plnenia. Nie je prijateľný výklad podaný dovolateľom, že by dochádzalo pri výklade, ktorý prijal odvolací súd k rozdielnemu posúdeniu začatia plynutia premlčacej doby, nakoľko podstatnou otázkou je, že uplatnený nárok predstavuje nárok, ktorý je hradený z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Premlčacia doba na jeho uplatnenie začína plynúť rok po poistnej udalosti (§ 104 Občianskeho zákonníka). Aplikujúc právne názory a závery NS SR prijaté v týchto uvedených rozhodnutiach na predmetnú prejednávanú vec pred OS Trenčín, sp. zn. 28C/22/2019, k dopravnej nehode teda poistnej udalosti došlo dňa XX.XX.XXXX, premlčacia doba začala plynúť dňa XX.XX.XXXX, a tak čo sa týka predmetného zostávajúceho uplatneného nároku žalobkyňou 1/ na náhradu škody v sume 1.489 eur, ktorá jej vznikla uhradením nákladov spojených s pohrebom, karom a zriadením pomníka nebohému manželovi A. B. subjektívna ako aj objektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku mohla začať plynúť odhládnuť od všetkých okolností uvedených v podanom odvolaní najskôr dňom XX.XX.XXXX (teda rok po poistnej udalosti - dopravnej nehode dňa XX.XX.XXXX) a skončiť dňom XX.XX.XXXX (2-ročná doba), pričom žaloba bola podaná na súd dňa 30.04.2019 teda jednoznačne pred uplynutím subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby. Na základe všetkých uvedených skutočností preto navrhovala, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok okresného súdu v časti výrokov I. a II. tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu 1.489 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.489 eur od 18.03.2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a prizná jej náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že a priori namieta včasnosť podaného odvolania zo stany žalobcov. V zmysle doručky evidovanej v elektronickom súdnom spise bolo rozhodnutie Okresného súdu Trenčín vo veci sp. zn. 28C/22/2019 zo dňa 03.10.2023, doručené právnenému zástupcovi žalobcov dňa 04.10.2023. Lehota na účinné podanie opravného prostriedku uplynula dňa 19.10.2023, Žalobcovia však svoje odvolanie doručili súdu dňa 20.10.2023, teda po márnom uplynutí lehoty na podanie opravného prostriedku. Vzhľadom na uvedené žiadal konajúci súd, aby v zmysle § 386 pism. a) CSP odvolanie žalobcov odmietol z dôvodu jeho oneskoreného podania. Stotožňuje sa so závermi súdu prvej inštancie, ktoré uvádza v odôvodnení napadaného rozsudku. Konajúci súd sa

v ňom vyporiadal so všetkými námietkami strán, vec po právnej stránke správne posúdil a na základe vykonaného dokazovania došiel k správnym skutkovým zisteniam. Nárok žalobkyne 1/ na zaplatenie sumy 1.489 eur bol uplatnený oneskorene a žalovaný voči nemu účinne vzniesol námietku premlčania. S argumentáciou žalovaného ohľadne premlčania nároku žalobkyne 1/ sa de facto stotožnil aj súd vyššej inštancie. Odôvodnenie rozsudku považuje za presvedčivé, kedy sa v ňom konajúci súd dokázal

vyporiadať so všetkými námietkami žalovaného. Konajúci súd správne právne vec posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, a na ich základe prijal zákonné, jasné a zrozumiteľné rozhodnutie. Vzhľadom na uvedené žiadal odvolací súd, aby odvolanie žalobcov odmietol ako podané oneskorene a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Alebo napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

10. Žalobkyňa 1/ v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedla, že tvrdenia žalovaného o oneskorene podanom odvolaní považuje za nesprávne, pričom má za to, že žalovaný čerpal informácie o podanom odvolaní z elektronického súdneho spisu, avšak dátum 20.10.2023 je len dátumom zaevidovania podaného odvolania vrátane jeho doplnenia o judikatúru NS SR do elektronického súdneho spisu, takže tu sa jedná o dátum evidencie odvolania v elektronickom súdnom spise, kedy bolo odvolanie zaevidované avšak tento dátum sa nezhoduje s dátumom doručenia odvolania súdu, ktorý je nepochybne deň 19.10.2023 tak, ako to vyplýva z elektronickej komunikácie medzi právnym zástupcom žalobkyne a súdom, pričom potvrdenie o podaní odvolania a doplnení odvolania z 19.10.2023 spolu s doručenkami z 19.10.2023 predkladá v prílohe. Uvedené tak jednoznačne preukazuje, že odvolanie bolo podané riadne a včas v zákonom stanovenej lehote. V ostatnom sa žalovaný k obsahu podaného odvolania žiadnym relevantným spôsobom nevyjadruje a to najmä k predloženej judikatúre NS SR, ale konštatuje len skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodol správne a stotožňuje sa s jeho rozhodnutím. Práve najnovšia judikatúra NS SR, ktorá bola predložená v rámci doplnenia odvolania ohľadom premlčania nároku žalobkyne čo sa týka dĺžky a začatia plynutia premlčacej doby jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností preukazuje, že nárok žalobkyne je dôvodný, opodstatnený, preukázaný a najmä nie je premlčaný. Na základe všetkých uvedených skutočností preto navrhovala, aby odvolací súd v zmysle už podaného odvolania a jeho doplnenia zmenil napadnutý rozsudok okresného súdu v časti výrokov I. a II. tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 1.489 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.489 eur od 18.03.2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a náhradu trov konania.

11. Žalovaný v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne 1/ uviedol, že sa stotožňuje so závermi súdu, ktoré uvádza v odôvodnení napadaného rozsudku. Konajúci súd sa v ňom vyporiadal so všetkými námietkami strán, vec po právnej stránke správne posúdil a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam. Nárok žalobkyne 1/ na zaplatenie sumy 1.489 eur bol uplatnený oneskorene a žalovaný voči nemu účinne vzniesol námietku premlčania. Odôvodnenie rozsudku považuje za presvedčivé, kedy sa v ňom konajúci súd dokázal vyporiadať so všetkými námietkami žalovaného. Konajúci súd správne právne vec posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, čím prijal zákonné, jasné a zrozumiteľné rozhodnutie. Žalobkyňa 1/ sa odvolala voči rozsudku okresného súdu a mala za to, že konajúci súd nesprávne právne posúdil premlčanie časti jej nároku týkajúceho sa uplatnenej náhrady škody vo výške 1.489 eur. Žalobkyňa 1/ tento svoj právny názor opiera najmä o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7Cdo/252/2021 zo dňa 31.03.2022 (publikovaný v zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3/2022) a podporne aj o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 9Cdo/181/2020 zo dňa 28.07.2022. V predmetných rozhodnutiach Najvyšší súd Slovenskej republiky judikoval, že premlčacia doba pri nárokoch na náhradu nemajetkovej ujmy začína plynúť rok po poistnej udalosti. Sporný nárok žalobkyne 1/ na sumu 1.489 eur nie je nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ale nárokom na nahradenie účelne vynaložených nákladov, teda vecnej škody. Žalobkyňou 1/ uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, preto nie je možné aplikovať na nárok na náhradu ňou vynaložených nákladov v súvislosti s pohrebom nebohého a tým pádom na predmetný skutkový stav. Má zato, že v predmetnej právnej veci, vzhľadom na uplatnený nárok spočívajúci v náhrade vecnej škody, je premlčacia doba nesporná najmä s poukazom na ustanovenie zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „Zákon o PZP“), ustanovenie § 15 ods. 2: „Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.“ Priamo s odkazom na ustanovenie § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.“ Konajúci súd tak správne uplatnený nárok

vyhodnotil ako premlčaný. Vzhľadom na uvedené žiadal odvolací súd, aby napadané výroky rozsudku okresného súdu potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

12. Žalovaný v písomnom vyjadrení k možnému použitiu doposiaľ neaplikovaných ustanovení právneho predpisu uviedol, že aplikácia ustanovenia § 104 Občianskeho zákonníka nie je možná pri nárokoch na náhradu škody nárokovanej v zmysle zákona

č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej aj ako zákon o PZP). V Slovenskej republike platí princíp písaného práva, čo je v protiklade s princípom sudcovskej tvorby práva. Judikatúra

v našom právnom poriadku má len výkladový a doplňujúci charakter a v žiadnom prípade nie je prípustné, aby rozhodnutia súdov boli v priamom rozpore s písaným právom. Dotváranie práva je prípustné len v nevyhnutnej miere a to tam, kde písane právo chýba, alebo sa na konkrétny skutkový stav nedá aplikovať. Občiansky zákonník upravuje premlčacie doby

v § 101 a nasl. a v závislosti od práva, ktoré sa uplatňuje zákon definuje viaceré doby premlčania, pričom § 101 OZ upravuje všeobecnú premlčaciu dobu a nasledujúce paragrafy osobitné premlčacie doby. Osobitná úprava premlčania uvedená v § 104 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na práva poisteného, ako účastníka poistného vzťahu, pre prípad ak dôjde k poistnej udalosti, a teda vzniku povinnosti poisťovateľa poskytnúť dohodnuté poistné plnenie. Jedná sa tak o osobitnú úpravu platnú výhradne voči poistenému ako účastníkovi poistného vzťahu. V § 106 Občianskeho zákonníka je upravená premlčacia doba pri nárokoch na náhradu škody, pričom tu dochádza ku kombinácii subjektívnej a objektívnej premlčacej doby. V danom prípade je potrebné si uvedomiť podstatu vzťahu medzi žalobcom

a žalovaným. Poistné plnenie sa vypláca výhradne len na základe poistného vzťahu a v zmysle poistnej zmluvy, pričom oprávnenou osobou na poskytnutie poistného plnenia je výhradne poistený z poistného vzťahu. Ustanovenie § 104 OZ sa vzťahuje na právo poisteného na poskytnutie poistného plnenia v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Povinnosť poisťovateľa môže spočívať nie len v poskytnutí poistného plnenia, ale aj

v povinnosti nahradiť za svojho poistenca škodu, ktorú spôsobil, resp. za ktorú zodpovedá.

V takomto prípade sa už ale neposkytuje poistné plnenie ale nahrádza sa škoda, ktorá poškodenému vznikla. Citoval § 797 ods. 1 OZ, § 822 OZ, § 823 OZ, § 827 OZ. Občiansky zákonník v ôsmom diely ôsmej časti pri poistení zodpovednosti za škodu nepracuje s pojmom poistné plnenie ale náhrada škody. Z jazykového a teleologického výkladu vyplýva, že nárok na poistné plnenie má spravidla len poistený. V zmysle ustanovení o zodpovednosti za škodu má poistený právo, aby poisťovateľ za neho nahradil škodu, za ktorú poistený zodpovedá.

V danom prípade zákonodarca neformuluje nárok osoby, ktorej poistený zodpovedá za vzniknutú škodu (poškodený), ako nárok na poistné plnenie, resp. že na túto osobu prechádza právo na poistné plnenie. Poškodený má v zmysle ust. § 822 a nasl. právo len voči poistenému, teda osobe zodpovednej za škodu a až táto osoba má právo, aby za ňu poisťovateľ nahradil škodu. Samotný zákonodarca teda v Občianskom zákonníku rozlišuje medzi povinnosťou poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie z poistného vzťahu poistenému

a povinnosťou nahradiť za poisteného škodu, za ktorú zodpovedá. Postupným vývojom európskych právnych noriem došlo v dôsledku prebratia právne záväzných aktov Európskej únie k prijatiu zákona o PZP, aby sa okrem iného zabezpečilo poškodeným v prípade poistnej udalosti, že im bude vzniknutá škoda nahradená. Na tieto účely sa zabezpečil aj priamy nárok poškodených voči poisťovateľovi, aby bola poškodenému garantovaná bonita škodcu, resp. sanácia jeho oprávnených nárokov. V tomto konaní sa jedná o nárok žalobcov voči žalovanému na základe § 15 zákona o PZP, kedy si žalobcovia nárokujú náhradu škody, ktorá im vznikla v dôsledku dopravnej nehody, za ktorú zodpovedal poistenec žalovaného, priamo od poisťovateľa, teda žalovaného. Citoval § 4 ods. 2 zákona o PZP, § 15 ods. 1 zákona o PZP. Žalovaný poukazuje na priame legislatívne odkazy v predmetnom ustanovení. Zákonodarca

v legislatívnom odkaze (20) priamo odkazuje na ustanovenie § 823 Občianskeho zákonníka. V zmysle § 15 ods. 2 zákona o PZP: „Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila,22)“ Zákon v tomto smere jasne uvádza, že nároky uplatnené v zmysle zákona

o PZP sa premlčávajú podľa rovnakej právnej úpravy voči poisťovateľovi ako voči osobe, ktorá škodu spôsobila, pričom legislatívnym odkazom poukazuje na § 106 OZ. Zákon pritom nehovorí o dobe premlčania ale stanovuje rovnakú úpravu, čo sa dá chápať len ako rovnaká právna úprava. Uplatnenie ustanovenia § 104 na náhradu škody v zmysle zákona o PZP voči poisťovateľovi by tak bolo v priamom

rozpore s dikciou zákona, kedy by nie len že neplatila rovnaká úprava pre poisťovateľa ako pre osobu zodpovednú za škodu, ale takáto aplikácia

§ 104 OZ by navyše spôsobila, že priama vymožitelnosť nároku od osoby zodpovednej za spôsobenú škodu by bola obmedzená na kratší časový úsek ako voči odvodenému subjektu, ktorý vstupuje do vzťahu medzi poškodeným a zodpovedným subjektom len ako garant bonity. Poisťovateľ je povinný nahrádzať škodu len v rozsahu v akom by ju bol býval povinný nahradiť zodpovedný subjekt. Poisťovateľ vykonávajúci PZP má pri uplatnení nároku poškodeného na náhradu škody rovnaké právne postavenie ako osoba, ktorá škodu priamo spôsobila. Ustanovenie § 104 OZ je absolútne neaplikovateľné keďže medzi žalobcami a žalovaným neexistuje a nikdy neexistoval poisťný vzťah, a tak nejde o plnenie z poistenia na základe vzájomnej poisťnej zmluvy. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu

I. ÚS 406/2015 zo dňa 07.10.2015. K poukazu konajúceho Krajského súdu v Trenčíne na judikatúru Najvyššieho súdu SR týkajúcu sa premlčania nárokov uplatňovaných titulom povinného zmluvného poistenia vozidiel, a to rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/252/2021 zo dňa 31.03.2022 (3/2022), rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/181/2020 zo dňa 28.07.2022 si dovoľuje uviesť, že nemožno hovoriť o ustálenej judikatúre a s poukazom na ním uvedené ich považuje za ojedinelé. To, že niektoré rozhodnutie súdu sa ocitne v zbierke rozhodnutí síce na jednej strane predznamenáva, že je väčšinovo považované za správne a zásadne, na druhej strane ide iba o odraz hlasovacích

a argumentačných mechanizmov, bez toho, aby bolo možné jednoznačne povedať, či ide o rozhodnutie objektívne správne alebo mylné, judikatúra nie je dogma, a ani ustálená judikatúra nie je definitívnou právnou pravdou, konečným správnym výkladom práva je ju možné za istých podmienok vylúčiť. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obdo/9/2021 zo dňa 31.03.2022, na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obdo/2/2021 zo dňa 29.04.2022,

na rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 8Co/113/2021 zo dňa 23.11.2021,

na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 7Co/72/2018 zo dňa 28.07.2021,

na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3Cob/101 /2020 zo dňa 16.06.2021. Neexistuje preto žiadny dôvod, pre ktorý by mal súd na tento spor aplikovať § 104 Občianskeho zákonníka, pričom dôvody sú zreteľne vysvetlené najvyššou súdnou autoritou

a súd nemá dôvod sa od týchto záverov odkláňať. S poukazom na uvedené je možné jednoznačne povedať, že daná problematika aplikácie premlčacích dôb je riadne krytá existujúcim textom právneho predpisu a dotvorenie práva na tomto mieste je tak neprípustné. Prijaté riešenie (aplikácia § 104 OZ na daný prípad) by zároveň nezodpovedalo samotnému účelu zákona. Má za to, že je potrebné pri úvahe o aplikácii osobitných premlčacích dôb vychádzať vždy z konkrétneho vzťahu, na ktorý sa majú aplikovať. Pokiaľ sa posudzuje nárok poisteného na vyplatenie poisťného plnenia od poisťovateľa za vzniknutú poisťnú udalosť, alebo sa jedná o nárok neupravený osobitným predpisom, akým je zákon o PZP, má sa aplikovať § 104 OZ, ktorý sa na tieto práva vzťahujú. V prípadoch, kedy povinnosť poisťovateľa spočíva v nahradení škody za poisteného, sa podľa názoru žalovaného jedná primárne o vzťah zodpovednostný nie poisťný a z tohto dôvodu sa má aplikovať ustanovenie § 106 OZ. Osobitným prípadom sú nároky v zmysle zákona o PZP nakoľko ten ako lex specialis priamo odkazuje na premlčaciu dobu v zmysle § 106 OZ.

13. Žalobkyňa 1/ v písomnom vyjadrení k možnému použitiu doposiaľ neaplikovaných ustanovení právneho predpisu uviedla, že s použitím ustanovenia § 104 OZ o premlčacej dobe a začiatku jej plynutia pri právach na plnenie z poistenia súhlasí, pretože jednoznačne je toto ustanovenie zákona a jeho použitie na predmetnú právnu vec rozhodujúce. Zároveň uviedla, že práve citovaná judikatúra NS SR, čo sa týka dĺžky a začatia plynutia premlčacej doby jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností preukazuje, že nárok žalobkyne je dôvodný, opodstatnený, preukázaný a najmä nie je premlčaný. Aplikujúce práve § 104 OZ a právne názory a závery NS SR prijaté vo vyššie uvedených rozhodnutiach na predmetnú prejednávajúcu vec pred OS Trenčín, sp. zn. 28C/22/2019, k dopravnej nehode teda poisťnej udalosti došlo dňa XX.XX.XXXX, premlčacia doba začala plynúť dňa XX.XX.XXXX, a tak čo sa týka predmetného zostávajúceho uplatneného nároku žalobkyňou 1/ na náhradu škody v sume 1.489 eur, ktorá jej vznikla uhradením nákladov spojených s pohrebom, karom a zriadením pomníka nebohému manželovi A. B. subjektívna ako aj objektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku začala plynúť najskôr dňom XX.XX.XXXX (teda rok po poisťnej udalosti - dopravnej nehode dňa XX.XX.XXXX) a skončiť dňom XX.XX.XXXX (2-ročná subjektívna doba), pričom žaloba bola podaná na súd dňa 30.04.2019 teda jednoznačne pred uplynutím subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby. Na základe všetkých uvedených skutočností preto navrhovala, aby odvolací súd v zmysle už podaného odvolania a jeho

doplnenia zmenil napadnutý rozsudok okresného súdu v časti výrokov I. a II. tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu 1.489 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.489 eur od 18.03.2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zaviazá ho nahradiť jej trovy konania.

14. Žalobkyňa 1/ v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k možnému použitiu doposiaľ neaplikovaných ustanovení právneho predpisu uviedla, že k tvrdeniam žalovaného poukazuje na to, že rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/252/2021 zo dňa 31.03.2022 bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR č. 3/2022, pričom zverejneniu takéhoto rozhodnutia v zbierke ako tomu bolo v tomto prípade predchádza zasadnutie v tomto prípade Občianskoprávneho kolégia NS SR, ktoré na svojom zasadnutí rozhoduje, ktoré rozhodnutie bude v zbierke zverejnené ako tomu bolo nepochybne v tomto prípade. Zverejnenie rozhodnutia v zbierke je odzrkadlením ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu a stáva sa návodom na postup súdov nižších inštancií pri aplikácii

a interpretácii práva. Podľa rozhodnutia NS SR, sp. zn. 6Cdo/29/2017 zo dňa 24.01.2018 zverejneného v zbierke pod č. R 71/2018: Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk

a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 01.01.1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky. Hoci judikatúra najvyššieho súdu vrátane ním prijatých stanovísk na zjednotenie rozhodovania nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov) ako aj

v horizontálnej línii (medzi senátmi NS SR navzájom). Jednotnou interpretáciou zákona sa zabezpečuje jednota uplatnenia právnej normy v rovnakých prípadoch, zvyšuje sa právna istota a subjektom práva sa umožňuje predvídať postup súdu, ktorý právna norma ukladá alebo predvída. Ak už došlo k judikatórnemu vyriešeniu určitej otázky a k publikovaniu niektorého rozhodnutia alebo stanoviska riešiaceho túto otázku v Zbierke, je potrebné aby súdy tento judikatórny posun vo svojej rozhodovacej praxi zohľadňovali. S tým úzko súvisí aj povinnosť súdov nižších stupňov odôvodňovať svoje rozhodnutia z hľadiska princípov uvedených v § 220 ods. 2, 3 CSP a § 393 ods. 2, 3 CSP, t.j. príkaz vyjadrený v tom, že ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné zdôvodnenie tohto odklonu. V predmetnej právnej veci poukazuje na to, že v konaní pred Najvyšším súdom SR, sp. zn. 9Cdo/181/2020, ktoré rozhodnutie najvyššieho súdu zo dňa 28.07.2022 chce odvolací súd použiť aj v tomto konaní, boli argumentačne prednesené rovnaké dôvody čo sa týka premlčania nároku na náhradu škody akými argumentuje žalovaný v tomto konaní. Teda NS SR sa už vo svojej rozhodovacej praxi vysporiadal s týmito argumentami a dôvodmi opakovane tvrdenými zo strany žalovaného v tomto konaní, pričom vychádzal z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a to rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/252/2021 zo dňa 31.03.2022, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod č. 3/2022, a ktoré má odvolací súd použiť aj v tejto predmetnej právnej veci. Na základe uvedeného považuje vyjadrenie žalovaného a jeho právnu argumentáciu za nedôvodnú a naopak za správny považuje postup odvolacieho súdu, ktorý smeruje k použitiu ustanovenia § 104 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti (s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR týkajúcu sa premlčania nárokov uplatňovaných titulom povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel, a to rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/252/2021 zo dňa 31.03.2022 (3/2022), rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/181/2020 zo dňa 28.07.2022), ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci podľa názoru odvolacieho súdu rozhodujúce, pretože odvolací súd je v tomto prípade viazaný ustálenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu tak, ako to vyplýva z vyššie uvedených skutočností.

15. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výroku I. a vo výroku II. v časti náhrady trov konania vo vzťahu k žalobkyne 1/ podľa

§ 388 CSP zmeniť. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP, pričom pred rozhodnutím podľa § 382 CSP upovedomil strany sporu o možnom použití doposiaľ neaplikovaných ustanovení právneho predpisu (§ 104 Občianskeho zákonníka podľa, ktorého pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti

s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR týkajúcu sa premlčania nárokov uplatňovaných titulom povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel, a to rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn.

7Cdo/252/2021 zo dňa 31.03.2022 (3/2022), rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/181/2020 zo dňa 28.07.2022) a umožnil im vyjadriť sa k nim.

16. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. v časti náhrady trov konania vo vzťahu k žalobkyniam 2/, 3/, 4/, napadnutý nebol, a preto zostalo rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto výroku právoplatné a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa 1/ sa podanou žalobou domáhala náhrady škody spočívajúcej vo vynaložených nákladoch na pohreb nebohého A. B.. Náhrada škody predstavuje žalobkyňou 1/ uhradené náklady spojené s pohrebom A. B., ktoré pozostávajú z pohrebných nákladov v sume 361,44 eur uhradených žalobkyňou 1/ dňa 03.08.2016, nákladov na kvetinovú výzdobu a vence v sume 214,80 eur uhradených žalobkyňou 1/ dňa 08.09.2016, nákladov na pomník v sume 1.862 eur uhradených žalobkyňou 1/ dňa 19.04.2017, nákladov na kar v sume 324,95 eur uhradených žalobkyňou 1/ dňa 08.08.2016, v celkovej sume 2.763,19 eur po odpočítaní poisťného plnenia žalovaným v sume 1.194,52 eur a štátnej dávky v sume 79,67 eur. Túto škodu si žalobkyňa 1/ uplatnila u žalovaného listom - uplatnenie nároku na náhradu škody dňa 12.03.2019 (č.l. 31 spisu). Súd prvej inštancie v zmysle pokynov odvolacieho súdu uvedených v zrušujúcom rozhodnutí vo veci skúmal začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty pri uplatnení náhrady škody žalobkyňou voči žalovanému a dospel k záveru, že vzhľadom na skutočnosť, že si žalobkyňa uplatnila náhradu škody od poisťovateľa, už v deň dopravnej nehody, t.j. XX.XX.XXXX mala vedomosť o skutkových okolnostiach - kto je zodpovedný subjekt pre priamy nárok škody, v danom prípade o poisťovateľovi predmetného motorového vozidla. Vzhľadom na uvedené, pre každú uplatnenú sumu časti náhrady škody plynie premlčacia doba samostatne. Pre sumu 361,44 eur uplynula subjektívna premlčacia doba dňa 03.08.2018, pre sumu 324,95 eur dňa 08.08.2018, pre sumu 214,80 eur dňa 08.09.2017 a pre sumu 1.862 eur dňa 19.04.2019. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná dňa 30.04.2019, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok na náhradu škody bol žalobou uplatnený po uplynutí subjektívnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a teda žalobou uplatnený nárok na náhradu škody v sume 1.489 eur je premlčaný a námietka premlčania vznesená žalovaným je dôvodná. Tým, že uplynula subjektívna premlčacia lehota, právo na náhradu škody sa premlčalo, napriek tomu, že žalobkyni 1/ plynula ešte druhá objektívna premlčacia lehota. Aj keby súd vychádzal z dátumu 25.01.2017, keď si žalobkyňa 1/ uplatnila pri výsluchu v rámci trestného konania voči vodičovi H. G. náhradu škody, ako dátumu, kedy sa dozvedela o žalovanom ako zodpovednostnom subjekte na uplatnenie náhrady škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., dospel by súd prvej inštancie k rovnakému názoru o premlčaní uplatnenej náhrady škody. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie žalobu v časti o zaplatenie náhrady škody vo výške 1.489 eur s uplatneným úrokom z omeškania zamietol ako nedôvodnú.

18. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie posúdil začiatok plynutia premlčacej doby pri uplatnení náhrady škody žalobkyňou 1/ voči žalovanému nesprávne a to s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu týkajúcu sa premlčania nárokov uplatňovaných titulom povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel, a to rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/252/2021 zo dňa 31.03.2022 (3/2022), rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/181/2020 zo dňa 28.07.2022. Ako vyplýva z uvedených rozhodnutí NS SR, kedy rozhodnutie 7Cdo/252/2021 zo dňa 31.03.2022 bolo publikované aj v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NS SR zväzok 2 ročník 2022 str. 6 por. č. 3/2022, najvyšší súd dospel ohľadom premlčacej doby pri poisťnej udalosti k právnym záverom, že: „Právo na náhradu nemajetkovej ujmy zásahom do súkromného a rodinného života (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka) vzniknutej usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode motorovým vozidlom je nárokom hrazeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Premlčacia doba na jeho uplatnenie začína plynúť rok po poisťnej udalosti (§ 104 Občianskeho zákonníka)“.

19. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 9Cdo/181/2020 zo dňa 28.07.2022 uviedol, že: „Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam je podľa dovolateľa právny názor odvolacieho súdu, že začiatok plynutia premlčacej doby priameho nároku poškodeného voči poisťovateľovi podľa zákona č. 381/2001 Z.z. treba

posudzovať podľa § 104 Občianskeho zákonníka, nesprávny. Dovolací súd vzhľadom na uvedené, dáva v prvom rade do pozornosti uznesenie najvyššieho súdu z 31. marca 2022, sp. zn. 7Cdo/252/2021, prijaté na ostatnom zasadnutí občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 22. júna 2022 na uverejnenie do Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktorého právna veta znie: „Právo na náhradu nemajetkovej ujmy zásahom do súkromného a rodinného života (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka) vzniknutej usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode motorovým vozidlom je nárokom hradeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Premlčacia doba na jeho uplatnenie začína plynúť rok po poistnej udalosti (§ 104 Občianskeho zákonníka)“. I keď v predmetnom spore si uplatňoval poškodený (žalobca) škodu, ktorá mu vznikla pri dopravnej nehode a ktorú si na základe zákonného poistného škodcu uplatnil priamo proti poisťovateľovi, nie je dôvod odchyliť sa od záveru o začatí plynutia premlčacej doby na uplatnenie nároku titulom škody, ktorá je takisto nárokom hradeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v tom smere, že premlčacia doba na jeho uplatnenie začína plynúť rok po poistnej udalosti (§ 104 Občianskeho zákonníka). Ako je zrejme z obsahu

§ 104 Občianskeho zákonníka, tento konkrétne uvádza začiatok plynutia premlčacej lehoty pri nároku na plnenie z poistného a to rok po poistnej udalosti. Na tomto mieste je potrebné poznamenať, že táto úprava bola prijatá v prospech poisťovateľov, poskytujúc im dlhšie časové obdobie pre zadováženie si podkladov k poistným udalostiam. Aj keď § 106 Občianskeho zákonníka hovorí všeobecne o dĺžke premlčacej doby pri nárokoch na náhradu škody, toto všeobecné ustanovenie nie je možné vzťahovať na začiatok premlčacej doby pri nárokoch z poistného plnenia, a to i keď má vo väčšine prípadov charakter náhrady škody

(v iných prípadoch, ako je hore uvedené i náhrady nemajetkovej ujmy). Rozdielna v takýchto nárokoch je len dĺžka premlčacej doby, avšak posun o rok, ako je uvedený v § 104 Občianskeho zákonníka, je pri všetkých nárokoch, vyplývajúcich z poistného plnenia. Nie je prijateľný výklad podaný dovolateľom, že by dochádzalo pri výklade, ktorý prijal odvolací súd k rozdielnemu posúdeniu začatia plynutia premlčacej doby, nakoľko podstatnou otázkou je, že uplatnený nárok predstavuje nárok, ktorý je hradený z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Premlčacia doba na jeho uplatnenie začína plynúť rok po poistnej udalosti (§ 104 Občianskeho zákonníka). ... Vzhľadom k skutočnosti, že judikatúrne (prijatím rozhodnutia do Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) bola právna otázka (analogická), ktorú uplatnil dovolateľ ako dôvod prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP vyriešená neskôr ako bolo podané dovolanie v tejto veci, dovolací súd uzatvára, že dovolanie dovolateľa považoval za prípustné, avšak za nedôvodné.“

20. Vzhľadom na vyššie uvedené aplikujúc judikatúru a ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR na predmetnú prejednávajúcu vec, dospel odvolací súd k záveru, že nárok žalobkyne 1/ nie je premlčaný. K dopravnej nehode teda poistnej udalosti došlo dňa XX.XX.XXXX, premlčacia doba začala plynúť dňa XX.XX.XXXX, a tak čo sa týka predmetného zostávajúceho uplatneného nároku žalobkyňou 1/ na náhradu škody v sume 1.489 eur, ktorá jej vznikla uhradením nákladov spojených s pohrebom, karom a zriadením pomníka nebohému manželovi A. B. subjektívna ako aj objektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku mohla začať plynúť najskôr dňom XX.XX.XXXX (teda rok po poistnej udalosti - dopravnej nehody dňa XX.XX.XXXX) a skončiť dňom XX.XX.XXXX (2-ročná doba), pričom žaloba bola podaná na súde prvej inštancie dňa 30.04.2019 teda jednoznačne pred uplynutím subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby.

21. Keďže odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že ani v tejto časti nie je nárok žalobkyne 1/ premlčaný, odvolací súd sa ďalej zaoberal dôvodnosťou uplatneného nároku. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že žaloba žalobkyne 1/ v tejto časti je dôvodná. V predmetnom spore žalobkyňa 1/ si podanou žalobou uplatnila nárok na náhradu škody v sume 1.489 eur, ktorá jej vznikla uhradením nákladov spojených s pohrebom, karom a zriadením pomníka nebohému A. B.. Žalovaný ako poisťovateľ zaplatil žalobkyňi 1/ z uplatnenej sumy pohrebných nákladov 2.763,19 eur sumu 1.194,52 eur, keď započítal štátnu dávku vo výške 79,67 eur a uplatnil si z titulu spoluviny nebohému A. B. zníženie poistného plnenia o 50 %. Žalobkyňa 1/ tieto náklady v celkovej sume 2.763,19 eur preukázala listinnými dôkazmi (faktúrami a pokladničnými dokladmi z č.l. 23 až 29 spisu) a žalovaný ich vynaloženie nerozporoval ani nenamietal ich výšku.

22. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie poukazoval na potrebu aplikácie § 441 Občianskeho zákonníka a v prípade priznania náhrady nemajetkovej ujmy prihladať aj na spoluzavinenie nebohého. Odvolací súd v tejto súvislosti, tak ako už konštatoval vo svojom skoršom zrušujúcom rozhodnutí č.k. 5Co/6/2021-152 zo dňa 04.08.2021 v bode 28, opätovne uvádza, že súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne uviedol, že je povinný prihladať na spoluzavinenie poškodeného a trestným rozsudkom je súd viazaný len v rozsahu rozhodnutia o tom, že bol spáchaný konkrétny skutkovo vymedzený trestný čin a kto ho spáchal, z čoho vyplýva, že rozhodnutie, ktorým bol páchatel' uznaný za vinného neznamená, že škoda bola spôsobená výlučne jeho zavinením. Ako už uviedol odvolací súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí, v ktorom v časti priznania náhrady nemajetkovej ujmy rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, za účelom zistenia miery spoluzavinenia nebohého súd prvej inštancie vykonal na návrh strán sporu dokazovanie oboznámením znaleckého posudku vypracovaného v rámci trestného konania (znalecký posudok č. XX/XXXX vypracovaný znalcom J. D. M.) a rozsudku Okresného súdu Trenčín, č.k. 2T/67/2017-282 zo dňa 16.08.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 23To/126/2018-300 zo dňa 29.01.2019. Znalec v predmetnom znaleckom posudku popísal dva možné priebehy nehodového deja zo dňa XX.XX.XXXX, nakoľko, ako znalec uviedol, nemožno jednoznačne ustáliť, či vozidlo A. B. jazdilo počas nehodového deja pred zrážkou v protismere (ako to uvádzal vodič H. G. pri svojej obhajobe). Pri jednom uvádzanom spôsobe nehodového deja mohol A. B. svojou nesprávnou technikou jazdy zapríčiniť predmetnú nehodu, avšak tento načrtnutý priebeh nehodového deja nebol preukázaný. Z toho vychádzal aj Krajský súd v Trenčíne, keď vo svojom rozhodnutí uzavrel, že vodič H. G. vozidlo pribrzdoval jedine z dôvodu bezpečného prejazdu prívesu cez zákrutu a nešlo o havarijné brzdenie, teda obžalovaný H. G. bez ohľadu na to, či nebohý A. B. bol pred nehodou v protismere, bol povinný bezpečne prejsť zákrutou (str. 3 uznesenia KS v TN, č.k. 23To/126/2018-300 zo dňa 29.01.2019). Ako ďalej znalec uviedol, neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že vodič A. B. mal možnosť zabrániť zrážke ním riadeného vozidla Ford s prívesom protiidúcej jazdnej súpravy potom, ako mal možnosť rozpoznať prejazd tohto prívesu do protismeru a k strate smerovej stability prívesovej súpravy spojenej s následným prejazdom prívesu do protismeru došlo v dôsledku jej brzdenia, kedy došlo k zablokovaniu kolies, t.j. v dôsledku konania vodiča H. G.. Možné zavinenie dopravnej nehody nebohým A. B. pre účely rozhodovania o náhrade škody nevyplýva ani podľa odvolacieho súdu ani zo skutočnosti, na ktorú poukázal žalovaný, že znalec v znaleckom posudku posúdil jazdu odsúdeného vodiča H. G. ako aj jazdu nebohého A. B. za technicky nesprávnou, nakoľko ako vyplýva z vyššie uvedeného ani pri správnej technike jazdy (správna rýchlosť) by nebohý A. B. nezabránil predmetnej nehode, nakoľko vodič G. ako vodič z povolania mal vedieť, že brzdovalá súprava nie je vybavená protiblokovacím systémom ABS a mal predvídať dôsledky brzdenia takejto súpravy. Z toho aj podľa odvolacieho súdu vyplýva, že znalcom uvedená nesprávna technika jazdy nebohého A. B. nemala vplyv na príčinu dopravnej nehody, ktorým bolo porušenie povinnosti vodičom H. G. bezpečne prejsť zákrutou. Ďalej žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal ani tvrdenú jazdu nebohého A. B. pod vplyvom alkoholu. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie správne uzavrel, že z uvedených konštatovaní nemožno ustáliť ani len čiastočné zavinenie nebohého A. B., ktoré by malo vplyv na výšku náhrady škody.

23. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný uhradil z uplatnenej sumy náhrady škody iba sumu 1.194,52 eur (plus 79,67 eur) a na závery odvolacieho súdu uvedené v ods. 21 tohto rozsudku o žalovaným tvrdenej spoluvine nebohého A. B., odvolací súd priznal žalobkyni 1/ uplatnenú náhradu škody v sume 1.489 eur a zaviazal žalovaného na jej zaplatenie. Zároveň odvolací súd priznal žalobkyni 1/ aj uplatnené úroky z omeškania

z uplatnenej a priznanej náhrady škody, ktoré posúdil podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. Žalobkyňa 1/ si uplatnila úroky z omeškania počnúc dňom 18.03.2019, t.j. odo dňa oznámenia žalovaného o čiastočnom poistnom plnení. Diskontná sadzba ECB bola v rozhodnej dobe určená vo výške 0 %, ktorá sa zvyšuje o 5 percentuálnych bodov. Žalobkyni 1/ tak odvolací súd priznal úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.489 eur od 18.03.2019 do zaplatenia. Lehotu na splnenie povinnosti, 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, určil odvolací súd podľa § 232 ods. 3 CSP.

24. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

25. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania vo vzťahu k žalobkyni 1/ bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 a 2 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V prejednávanej veci bola žalobkyňa 1/ v konaní pred súdom prvej inštancie ako i v odvolaní plne úspešná, preto odvolací súd priznal žalobkyni 1/ nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).